

Domače vesti

Dodatek

Pokojna Ivana Renko, soproga našega zastopnika, zapušča sestro Justino Boje v Argentini.

Letna seja

Nocoj ob 7.30 uri se vrši letna seja podružnice št. 14 SZZ v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. To je zadnja seja v letu, na kateri se bo volilo odbor za leto 1948, ter se vabi članice na polnoštevilno udeležbo.

Krožek št. 3 Prog. Slov.

Letna seja krožka št. 3 Progresivnih Slovencev se bo vršila jutri večer ob šestih, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Na dnevnem redu bodo volitve uradnic za prihodnje leto in nato sledi božičnica. Serviralo se bo okrepčila in zabave bo za vse. Krožek se posebno zahvaljuje Mrs. Albin Vesel in Mrs. Katherine Kogoj za darila, ki ste jih darovali ter se jih je oddalo v oktobru. Članice so vabljeni na udeležbo.

Pogran za nove varde

Na snočni seji je demokratična večina v mestni zbornici predložila načrt za razdelitev Clevelanda v nove varde, ki pa je takoj naletel na ostro kritiko od strani republikancev, ki so se pritoževali, da jih ni nihče vprašal, kaj mislijo o njem. Republikanci so tudi demokrate obtožili, da so si nove varde tako zamislili, da so njim samim politično najbolj koristno.

Demokrati pa so navzlic kritiki dali razumeti, da bodo napeli vse sile ter skušali nov varadni program uzakoniti pred koncem leta.

Miklavževa zabava

V soboto 6. decembra se vrši Miklavževa zabava v JDN domu v West Parku. Kazalo se bo tudi premikajoče slike. Člani kluba in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo in s seboj pripeljejo otroke. Pričetek zabave bo ob osmih in vstopnina je prosta.

Ne bo rokoborbe

Promoter Jack Ganson je sporočil, da se nocoj ne bo vršila običajna rokoborba vsled božičnice, ki jo prireja Cleveland News v Areni.

St. Clair Ave. slovesno razsvetljena

Snoči se je zbralo mnogo občinstva iz naselbine na vogalu Norwood Rd. in St. Clair Ave., kjer se je postavilo veliko božično drevo, na katerem se je ob petju ameriške himne in božičnih pesmi formalno prižgalo luči.

Odbor St. clairskih trgovcev se je zavzel skupno z vodstvom Lake Shore Post št. 273 Ameriške legije, da je St. Clair ulico med E. 60 St. in E. 68 St. lepo okinal z zelenjem in lučkami, ki bodo gorele vsak večer do 5. januarja. Kaj takega še ni podvzelo od strani prebivalcev in trgovcev po posameznih naselbinah v mestu in snočnja formalna otvoritev je privabila odlične goste na pozorišče.

Bivši governor Frank J. Lausche je nastopil v govoru, in navzoče je v imenu župana Thomas A. Burke pozdravil August Pryatel, Luči na drevesu je prižgal Mr. Anton Grdina st. in Miklavž je otrokom razdelil slaščice.

Odnosaji med Italijo in Jugoslavijo se izboljšali

V Rimu je bil podpisan trgovinski sporazum; predstavniki obeh dežel izmenjali miroljubne izjave

RIM, 29. nov.—Italijanski zunanji minister grof Carlo Sforza in jugoslovanski ambasador v Rimu dr. Mladen Iveković sta danes podpisala trgovinski sporazum, ki predvideva izmenjavo pridelkov v vrednosti več kot \$250,000,000.

Pogajanja so se začela že predteklega leta.

Italijansko zunanje ministrstvo pravi, da bo na podlagi tega sporazuma Italija pošiljala Jugoslaviji električne, mehanične in kemične produkte, razne stroje in druge stvari za industrijsko produkcijo. Vrednost teh izdelkov bo znašala \$150,000,000.

Izvoz teh italijanskih izdelkov bo kril dobo petih let, v kateri dobi pa bo v zameno Jugoslavija pošiljala Italiji sirovine, ki jih Italija potrebuje za izdelavo svojih industrijskih izdelkov. Med ostalim pa bo Jugoslavija pošiljala svince, baker, železo, kosit, žito in mlečne proizvode.

Trst bil glavna ovira pri izboljšavi odnosov

Politični krogi pravijo, da je jugoslovanska zahteva po Trstu bila glavna ovira za vzpostavitev prijateljskih odnosov med obema državama. Poudarjajo pa, da je sklenitev sedanjega trgovinskega sporazuma prvi korak k izboljšavi sovražnega razpoloženja.

Po podpisu sporazuma sta tako italijanski zunanji minister kot jugoslovanski ambasador s par besedami poudarila značaj sporazuma. Sforza je rekel, da pozdravlja sporazum "z radostjo, ker je simbol želje za mir in razumevanje... in prvi korak k bodočim sporazumom med našima ljudstvi."

Jugoslovanski ambasador Iveković pa je med ostalim dejal: "Sedanji trgovinski sporazum in sporazum za ekonomsko sodelovanje, ki je bil podpisan, dokazuje, da obstajajo možnosti in potreba za bolj tesno ekonomsko sodelovanje med obema našima državama. Prepričan sem, da bo prispeval k jačanju miru in demokracije v tem delu Evrope."

Prijateljsko sodelovanje bo prispevek za svetovni mir

Se bolj je poudaril miroljubne izjave jugoslovanskega ambasadora zastopnik zunanjeja ministra Vladimir Velebit, ki je poslal grofu Sforzi brzojavko, s katero izraža nado, da bo zaključeni sporazum pripravil pot ne samo k obsežni trgovinski izmenjavi, ampak tudi k izboljšavi dobrih odnosov med sosedni in prijateljskemu sodelovanju, ki bo prispevalo k svetovnemu miru.

Italijanski zunanji minister Sforza je izjavil, da je nekoliko vprašan, katera bi se morala izglasovati med obema državama. Eno teh je opetovano zajetje s strani Jugoslavije italijanskih ribiških ladij na Jadranu. Sforza je izrazil nado, da bo v kratkem sklenjen sporazum, tako da bosta obe državi smatrali Jadran za morje, ki "nas bo družilo, ne pa razdvajalo."

Italijanski zunanji minister Sforza je podvzel tudi korake za izboljšavo odnosov z ostalimi sosedami.

Tako je naslovil na albansko vlado odprto pismo, v katerem pravi, da se bo bivši komunistič-

ni vojni podtajnik Mario Palermo, ki se je v Albaniji pogajal za osvoboditev italijanskih vojni ujetnikov, vrnil v Albanijo z namenom, da z albansko vlado razmotri o statusu italijanskih civilistov, ki bivajo v Albaniji.

AMERISKI RADIO PROGRAM GRE V SIBIRIJO

WASHINGTON, 1. dec.—Danes je radio program državnega departamenta "Glas Amerike" bil prvič oddajen potom zračnih valov, ki dosegajo tudi Sibirijo.

SENAT ODOBRILO NUJNOSTNO POMOČ ZA ZAPADNO EVROPO

Predloga za 597,000,000 dolarjev bo sedaj predložena kongresu

WASHINGTON, 1. dec.—Z ogromno večino 83 proti 6 glasovom je danes senat odobril predlogo predsednika Trumana za nujnostno pomoč zapadni Evropi v znesku \$597,000,000.

Predloga ima dvojni namen. S humanitarne strani se želi pomagati ljudstvu Italije, Francije in Avstrije, s politične pa, da se ustavi širjenje tako zване "komunistične nevarnosti."

Proti predlogi so glasovali trije republikanci in trije demokrati. Njih imena so: William Langer iz North Dakote, E. H. Moore iz Oklahome, Edward V. Robertson (vsi republikanci), ter demokrati D. McKellar iz Tennessee, W. Lee O'Daniel iz Texasa in Glen H. Taylor iz Idaho.

Predsednik je hvaležen za akcijo senata

Oba republikanska senatorja iz Ohio in sicer John W. Bricker in Robert A. Taft sta glasovala za predlogo.

Iz Bele hiše sporočajo, da je bil predsednik Truman zelo hvaležen in da se je telefonskim potom zahvalil predsedniku senatskega odbora za zunanje odnose Arthur H. Vandenbergu.

V kongresu pa je medtem kongresni odbor za zunanje odnose zgotovil svojo lastno predlogo za pomoč v znesku \$590,000,000. Razlika med predlogo predsednika Trumana in predlogo, ki jo namerava predložiti kongresni odbor, je v tem, da slednja predvideva \$60,000,000 za pomoč Kini, katero pa predsednikova predloga izključuje.

Posredovanje Združenih narodov zavrnjeno

V senatu je bil tudi sprejet predlog senatorja James P. Kema, da se vse pošiljke označi tako, da bodo Evropejci vedeli, da je to darilo Zedinjenih držav. Nekateri senatorji so proti temu protestirali, češ, da bi to žalilo čute ljudstva zapadne Evrope.

KAJ BO REKEL MILLER GLEDE KANDIDATURE ZA GOVERNERSKI URAD?

Nocoj se bo vršila v Columbus seja eksekutivnega odbora demokratske organizacije v Franklin okraju, kateremu stoji na čelu Walter F. Heer, ki je bil leta 1942 demokratski kandidat za governorja. Heer je tedaj užival popolno podporo Ray T. Millerja, šefa demokratske stranke v okraju Cuyahoga.

Z ozirom na pokret, ki se je razvil med "staro gardo" demokratske stranke tekom zadnjih par mesecev, da bi Miller postal kandidat za governerski urad, se torej pričakuje, da bo clevelandski "boss" moral nocoj ali pa vsaj v teku prihodnjih dni definitivno naznaniti, ali bo kandidiral ali ne.

Samo po sebi se razume, da bi Millerjev vstop v kampanjo pomenil odprto vojno napoved bivšemu governorju Frank J. Lausche, ki je dal več ali manj odkrito razumeti, da se namerava vrniti v politično areno, dasiravno formalne izjave še ni podal.

Ruski časopis o moči komunističnih strank na svetu

Italija in Kina imata nad 2.000.000 komunistov

MOSKVA, 1. dec.—Moskovski magazin "Življenje stranke" je v nedeljo priobčil statistike glede komunističnih strank na svetu. Časopis pravi, da imata izven Rusije najbolj močni stranki Italija in Kina, ki imata vsaka več kot dva milijona članov.

Soglasno s tem poročilom ima francoska komunistična stranka 1,000,000 članov, dočim jih je pred vojno imela 340,000. Najbolj se je pa ojačala komunistična stranka Romunije, ki je leta 1944 imela 1,000 članov, sedaj pa jih ima 700,000.

V Rusiji ima stranka 9 milijonov članov

Poročilo ne pove, koliko je organiziranih komunistov v Rusiji, toda neko nedavno štetje pravi, da je v Rusiji 6,000,000 organiziranih komunistov. K temu se more prišteti tudi 3,000,000 članov mladinske komunistične organizacije Komsomol.

Moskovski časopis nadalje pravi, da je pred prihodom Mussolinija na oblast italijanska komunistična stranka imela 58,000 članov in da jih ima sedaj 2,000,000. V Kini je število komunistov v letu 1942, ko je znašalo 600,000, dvignjeno v tekočem letu na čez 2,000,000. Na Japonskem je število komunistov leta 1945 znašalo 1,000, sedaj pa jih je 100,000.

V vzhodni Evropi je najbolj močna komunistična stranka Češkoslovaške, ki je od 1935 zvišala članstvo od 85,000 na 1,250,000. Poljska, ki je za časa okupacije imela 20,000 komunistov, jih ima sedaj 800,000, Madžarska ima isto število, dočim jih je leta 1945 imela 30,000.

V Jugoslaviji se je število zvišalo na 400,000

Bolgarija je število komunistov iz leta 1944, ko je znašalo 17,000, zvišala na 500,000, Jugoslavija pa od 12,000 iz leta 1940 na 400,000. Anglija ima 43,000 komunistov, leta 1938 pa jih je imela 15,000.

Švedska je zvišala število članov iz leta 1940, ko je znašalo 11,000, na 48,000, Indija pa od 9,000 na 70,000, Belgija od 10,000 na 100,000, in Nizozemska od 8,000 na 50,000.

Moskovski časopis podaja samo številke za Evropo in Azijo.

60,000 komunistov v Zedinjenih državah

NEW YORK, 1. dec.—Pomožni urednik komunističnega glasila "Daily Worker" Milton Howard je pretekle aprila izjavil, da ima komunistična stranka Zedinjenih držav 60,000 članov.

MOLOTOV ODKLONIL VABILO MARSHALLA

LONDON, 30. nov.—Ameriški državni tajnik George C. Marshall je danes povabil na kosilo sovjetskega zunanjeja ministra Molotova, ki pa je vabilo odklonil, češ, da je zavzet z drugimi posli.

To je prvič v Marshallovi karijeri, da je poskušal prevzeti iniciativo za privatne pogovore s sovjetskim zunanjim ministrom.

Ameriški krogi so pričakovali, da bi na nameravanem kosilu oba zunanja ministra mogla v privatnih pogovorih govoriti o vprašanju Nemčije in Avstrije.

Zedinjene države gradijo atomsko bazo na Pacifiku

Na osamljenem otoku daleč na Tihem oceanu se bodo vršile preizkušnje atomskih orožij

WASHINGTON, 1. dec.—Vlada je danes obelodanila poročilo, da se na skupini malih otokov Marshallovega otočja na Tihem oceanu gradijo velike naprave za preizkušanje atomskih orožij.

Poročilo komisije za atomsko energijo, ki vsebuje samo tri paragrafe, govori o atomskih orožjih v množini, kar je dalo povod ugibanju, da imajo Zedinjene države poleg atomske bombe še druga atomska orožja, toda iz varnostnih razlogov niso uradni krogi tozadevno hoteli dati nobenega pojasnila.

Eden izmed zastopnikov komisije je rekel, da si iz besedila objavljenega naznanila "lahko vsak sam napravi zaključek." Skupina malih otokov Marshallovega otočja, kjer se bodo preizkušala atomska orožja, se imenuje Eniwetok.

Poročevalci ne bodo imeli dostopa k preizkušnjam

Iz uradnega naznanila se da sklepati, da se bodo preizkušnje vršile v velikem obsegu in da se je otoke Eniwetok izbralo vsled tega, ker so popolnoma izolirani in več sto milj oddaljeni od vsake večje zemeljske celine, katero bi mogli doseči radiološki dražbi atomskih orožij.

Poudarja se tudi, da k preizkušnjam časnikarji ne bodo imeli dostopa.

Nova Gvineja, ki leži 1,500 milj južnozapadno, je najbližnja velika zemeljska celina.

Prejšnje preizkušnje so pokazale, da radioaktivni drobci plovejo zelo daleč od pozorišča preizkušanj. Po preizkušanju atomskih bomb, ki so bile izvršene v juliju 1946 na Bikinih, je bilo poročano, da se je našlo take drobce v ozračju na zapadni obali Zedinjenih držav in celo v Parizu, ampak vlada ni teh poročil nikdar uradno potrdila.

Ohijški general Hull izbran za poveljnika baze

Gen. John E. Hull, rodom iz države Ohio in graduant ohijske univerze Miami, je bil imenovan za poveljnika atomske preizkuševalne baze, na kateri bodo sodelovale vse tri veje narodne obrambe—armada, mornarica in zračna sila.

Gen. Hull je 52 let star in je bil rojen v Greenfieldu, Ohio. Po graduaciji iz Miami univerze leta 1917 je stopil v armado kot poročnik in bil z ameriško armado v Franciji tekom prve svetovne vojne. Izza julija 1946 je bil poveljnik ameriške armade na Havajskih otokih.

Nov grob

MARY SMREKAR

Kot smo včeraj poročali je umrla Mary Smrekar. Bila je članica društva Marije Vnebovzete, št. 103 ABZ. Tukaj ne zapuša nobenih sorodnikov, v stari domovini pa tri nečake in dve nečakinji. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 10. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda v kapelo Villa Angela in nato na pokopališče sv. Pavla, poleg groba njenega brata Rev. Andreja Smrekarja, ki je umrl leta 1913.

Arabi napadli ameriški urad v Lebanonu

JERUZALEM, 1. dec.—V Lebanonski prestolnici Beirutu so izbruhnile silovite proti-ameriške demonstracije tekom katerih je zopet bil ubit neki judovski mladenič.

Povorka kakšnih 10,000 arabskih študentov je marširala po ulicah in s kamni napadla informacijski urad Zedinjenih držav in poslopje francoskega poslaštva.

Arabski študenti so nosili napise, na katerih je pisalo: "Ogenj in jeklo je edini jezik, ki ga zionisti razumejo!" Vzklikali so pa tudi proti-ameriške parole.

Tudi v Tripoliju in Saidi so Arabi vpriporili demonstracije in stavke, ter viharno protestirali proti načrtu za delitev Palestine, ki sta ga skupno ustvarili Zedinjene države in Sovjetska zveza.

Stanje je vedno bolj napeto tudi v Damasku, kjer so vsa poslopja tujih poslanstev in konzulatov močno zastražena. Včeraj so v Damasku izbruhnili veliki izgredi. Paroča se, da se vršijo krutacija Arabov, ki se nameravajo boriti proti Judom v Palestini.

Sirijska vlada podpira ustanovitev oborožene sile

Sirijska vlada je odločila, da bo podprla ustanovitev "Palestinske udarne sile," ki naj bi se nahajala pod poveljstvom bivšega arabskega upornika Fawzi el Kawki. V to "udarno silo" bi naj pristopali prostovoljci iz sirijske armade.

V bližini vasi Nablus so se že pojavili arabski voditelji raznih plemen, oblečeni v bojno opremo. Župan Suleiman Bey Toukan pa je zahteval, naj se Židom napove "sveto vojno."

Pred saudi-arabskim konzulatom je množica mladoletnih Arabov zahtevala, naj se takoj črta ameriške petrolejske koncesije. Konzul Saudi Arabije je stopil pred svoj konzulat in izjavil:

"Mi smo pripravljeni, da žrtvujemo ne samo petrolej, ampak tudi kri za Palestino."

V glavnem mestu Egipta, Kairu, so tudi izbruhnile viharne proti-ameriške in proti-ruske demonstracije. Arabski nacionalisti so prepevali bojne pesmi in zahtevali orožje.

Zidovske organizacije ponujajo prijateljsko roko

Iz zanesljivih virov se poroča, da podtalna židovska armada, ki šteje okrog 50 do 70 tisoč mož, mobilizira nadaljne vojake, ki bodo ščitili judovske naselbine. Židovska agencija pa je izdala posebno izjavo, v kateri pozivlja Arabe, naj sprejmejo odločitev Generalne skupščine Združenih narodov in prijateljsko roko, "ki vam jo iskreno ponujamo."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

SVETOVNI "BILL OF RIGHTS"

Danes se bo v Ženevi sestala posebna komisija organizacije Združenih narodov, kateri ameriški tisk sploh ne posveča nobene posebne pozornosti. Prezrti in zanemarjena pa ima ta komisija velik pomen za človeštvo, kajti ona obravnava vprašanje človeških pravic s stališča socialne, ekonomske in plemenske enakopravnosti vseh ljudi sveta.

Ameriška delegatinja v tej komisiji je Mrs. Eleanor Roosevelt, soproga pok. predsednik Roosevelta. Ona se zavzema za neki "Svetovni Bill of Rights," ki mu je osnova ameriška ustava in ki predvideva dostojne življenjske pogoje, socialno varnost in svobodo obveščanja za vsakega posameznika. Seveda so vse to za sedaj le-lepo zveneče obljube, posebno pa ker se še ni zgodilo, da bi ustave posameznih držav soglašale s tistim, kar v resnici v teh državah obstoja. Navzlic naši ustavi, se tudi pri nas marsikaj izvršuje, kar je v ostrem nasprotju z ustavo.

Ameriška delegatinja bo seveda predložila takšne predloge, ki ne bodo prizadeli naš "ameriški način življenja." Toda, kot pravijo pičila poročila v tisku, sovjetska delegacija pripravlja svoje lastne predloge, ki bodo med ostalim dregile v sršenovo gnezdo—v rasno diskriminacijo proti zamorcem v Zed. državah. Sovjetski delegat je že preteklega tedna poskušal vrniti na dnevni red to vprašanje in predlagal, da se vsako agitacijo za rasno ali pa versko diskriminacijo obravnava kot zločin, ki mora biti kaznovan. Toda, kot pri vprašanju vojne propagande in obsodbe vojnih hujskačev, za katere je Višinski predlagal, da se jih postavi pred sodnijo, je tudi ta sovjetski predlog naletel na znano opravičilo, češ, da bi se s tem "kršilo svobodo izražanja."

Ameriška organizacija za "Človeške pravice" se je glede te rasne diskriminacije proti zamorcem in številnim slučajem linčanja obrnila na samo organizacijo Združenih narodov in zahtevala zaščito za ameriške zamorce. To je eden temni madež na Zedinjene države, posebno, ker je prvi slučaj, da je ena organizacija pred svetovnim forumom obtožila svojo lastno deželo!

Takšne diskusije in ukrepi, ki se jih podvzema z načelom soglašanja o pravicah, ki bi jih morala uživati vsa ljudstva sveta, posebno pa, da se zajamči vse človeške pravice brezpravnim kolonialnim narodom, ali pa narodom, ki se jih še vedno vsled barve njih kože, verske ali pa rasne pripadnosti smatra za manjvredne, so posebno potrebne. Potom njih se poudarjajo pomanjkanja in šibkosti držav, ki še vedno tolerirajo socialno, ekonomsko in plemensko neenakopravnost in omogoča sprejetje ukrepov, ki bodo te nepravilnosti odpravile.

ŽIDI DOBILI SVOJO DOMOVINO

Generalna skupščina Združenih narodov je končno rešila eno perečo vprašanje. Odločitev večine članice organizacije, da se Palestino razdeli v dve deželi, v židovsko in arabsko, je zgodovinskega pomena, kajti s tem je zaključena stoletja stara borba po vsem svetu raztresenih Židov, ki so želeli imeti svoj lastni dom. Razumljivo je, da Židi celega sveta pozdravljajo to odločitev Generalne skupščine s posebnim navdušenjem.

Palestina je zadnje dve leti bila pozornica krvavih spopadov med podtalnim židovskimi organizacijami in angleškim okupatorjem. Na dnevnem redu so bili atentati, sabotaže, napadi, streljanja, bombe, teroristične akcije, represalije itd. Na sto tisočev židovskih beguncev pa še vedno tiči v nemških koncentracijskih taboriščih, pričakujoč tisti čas, ko se bodo odprla vrata "obljubljene dežele." Kaj za njih pomeni delitev Svete dežele, v kateri bodo našli svoj nov dom, je najbolje izrazil clevelandski rabin Silver, ki je dejal, da se s to odločitvijo začne novo poglavje v zgodovini židovskega ljudstva.

Navzlic vsem težavam, ki stojijo pred izvedbo ameriško-sovjetskega načrta in navzlic verjetnemu odporu arabskih nacionalistov, ki bo prišel od izraza v terorističnih dejanjih, je organizacija Združenih narodov še enkrat dokazala, da je zmožna reševati najbolj zapletena vprašanja. Dokazano je bilo tudi, da je sodelovanje med Zedinjenimi

UREDNIKOVA POŠTA

Slovan, bo imel svoj dan

"Ali boš kaj napisal za naš koncert?" me je vprašal marljivi predsednik pevskega zbora "Slovan" Jože Durjava.

"Well, če moja beseda kaj zaleže in če imate dober vspeh — bom pa nekaj namazal," mu odgovorim. Jože se malce namuzne, me pogleda po strani, izprazni ostanek vinske kapljice in zagodnja:

"Ti, kot bivši predsednik in režiser, bi moral pač vedeti, da "Slovan" vselej poda skrbno izbran program. Poleg tega ima na vsakem koncertu kakšno privlačno točko; bodisi opereto ali pa klasično pesnitev. No, in tako tudi prihodnji koncert v nedeljo popoldne dne 7. decembra v Slov. društvenem domu v Euclidu, ne bo izjema.

"Ma strela, tako je!" se vmeša v najin pogovor pristna kraševska korenina, ki pri Slovanu tvorijo večino.

"Ali si želiš skladbo: "Dalmatinski šajkaš?" nadaljuje Jože.

"Slišal, ampak ta pesnitev je vendar prirejena za mešan zbor."

"Prav imaš. Toda nam se je tako dopadla, da smo naprosili našega pevovodjo F. Vauterja, da jo je priredil tudi za moški zbor. No, in to krasno pesniško delo bo prvič predvajano po moškem zboru na tem koncertu. "Dalmatinski šajkaš" je uglasbil A. Šrabc. Avtor opere divno Dalmacijo s sinjim Jadranskim morjem. Njegova ljubezen do skope, toda romantične grude je tako velika, da jo ne zamenja za vsa bogastva in razkošje tujih dežel. Ta košček slovenskega raja ob Jadranskem morju, s svojimi belimi mesti kot: Dubrovnik, Split in

Zader, je pa ječal pod tujim jarmom celih 13-sto let, dokler ga ni osvobodila hrabra partizanska armada."

"Ma, še Trst jim bomo vzeli, strela jih ubila!" se raztogoti Krašovec in puhne velik oblak dima meni v nos.

"Iz tvojega pripovedovanja je razvidno, da bo sama ta točka vredna vstopnine," slim v Jožeta.

"Tako je!" pritrdi Jože. "Ampak naša tradicija je ta, da damo obiskovalcem več kot polno vrednost. Na programu imamo tudi več drugih novih pesmi. Pri tem so vključene v gozdu rojene partizanske skladbe. — Skromne in preproste so te pesmi, vendar izražajo vse, kar je v zvezi z epičnim junaštvom našega naroda proti okupatorju in izdajalcem. Partizanske pesmi so simbol vstajenja in upanja v lepšo bodočnost stoletja zatiranih Slovanov."

"Dobro si povedal, Jože. Toda, kdo pa bo igral za ples?"

"Glej jo, staro kost!" se zareži Jože. "Mar se tudi za to zanima? Prav, da si me spomniš. Za ples bo igrala znana in priljubljena Vadal orkestra.

Več, to so tisti fantje, katere je njih mati naučila naših popevk in običajev. Veseli in razboriti so, da človek pleše čeravno ima revmatizem in kurja očesa. Če boš kaj namazal v "cajtnge", pa še to povej, da je "Slovan" najbolj zaposlen pevski zbor v metropoli. Pomisli: letos smo nastopili že na devetih prireditvah. Lahko si misliš, kakšne velike žrtve so to od naše strani. Zato je dolžnost dotičnih organizacij, da posetijo naše koncerte in nam s tem vsaj deloma povrnejo. Naj se pri tem izpolni rek, da roka, roko umije.

Frank Cesen.

Za svobodno in miroljubno Ameriko

(Izčrpani iz govora, ki ga je imel izvršni tajnik Ameriškega Slovanskega kongresa George Pirinsky na seji glavnega odbora)

(Nadaljevanje)

Nemško ljudstvo je danes daleč bolj nevarno, kot pa je bilo na dan zmage. Nobene zavesti o vojni krivdi ni. Samosozalje je drzno... Marshallov načrt ne bo veljal niti papirja, na katerem je spisan, če ne bo premogel v jeklo Porurja postal svojstven del ekonomije cele zapadne Evrope, a ne samo Nemčije. Naš novi načrt za Nemčijo ima zelo odbojajoč učinek. Francosko ljudstvo se je začelo zavedati, da dajemo prednost obnovi Nemčije nad obnovo Francije."

V nadaljevanju pa Welles piše:

"Naša osnovna pogreška je domneva, da lahko sami odločimo o politični in ekonomski bodočnosti zapadne Nemčije zato, ker moramo plačati največji del okupacijskih stroškov in da bi se naše stroške moralo pravično smatrati za odločujoči činitelj pri formulaciji takšne odločitve. Kar je na kocki, ni vprašanje okupacijskih stroškov v Nemčiji za tekoče ali pa prihodnje leto. Kar je na kocki je mir v Evropi in na celem svetu."

Namenoma sem citiral Summer Wellea, katerega se nikakor ne more označiti za prijatelja Sovjetske zveze, da tako po-

državami in Sovjetsko zvezo ne samo mogoče, ampak tudi potrebno, kajti načrt, ki je bil sprejet, je delo teh dve velikih sil, delo, ki je bilo izvršeno v popolnem soglasju s stvarnim vpoštevanjem dejstev, takšnih kot so.

Rešitev palestinskega vprašanja je velik uspeh Združenih narodov in velik korak, k uspostavitvi miru med vsemi narodi na svetu. Zeleti je, da bi se v istem duhu soglašanja in sodelovanja reševalo v okvirju organizacije Z. N. tudi vsa ostala peroča svetovna vprašanja.

jel vsa priporočila v teku dveh tednov, bi jaz še vedno pričakoval, da bo večina vlad zapadne Evrope krenila tekom zime na levo.

"Naša vlada in kongres so popolnoma naivni, če mislijo, da bodo evropske države prodale svoje politične pravice za nekoliko milijard dolarjev. Lahko sprejemo naš denar, toda slej ko prej bodo politično postopale, kot same želijo. Nas v Evropi ne ljubijo, več kot bomo uporabliali ekonomski pritisk za vmešavanje v evropske zadeve, bolj nas bodo sovražili.

"Mi se opiramo na glasove v skupščini Združenih narodov in mislimo, da obračamo tri četrtine držav sveta proti Rusiji. Zadržano nam vojaška in finančna pomoč proža brezprimerni prestiž v organizaciji Združenih narodov, toda med ljudstvi sveta mi stalno gubimo. Marshallov načrt nam ne bo pomagal kot orožje, da ponovno dobimo nazaj tisto, kar smo izgubili. Neuspeh vlade pri mobiliziranju ameriškega sentimenta in ustvarjanju osnovne formule za pomoč, ko so Evropejci že izvršili pregled svojih potreb, je povzročil, da Marshallov načrt izgleda, kot razširjena in slavljenja ne-vojaška aplikacija Trumanove doktrine."

Poleg vsega tega takozvani Marshallov načrt, kot je bil slučaj pri Trumanovi doktrini, je bil drugi enostranski čin, drugi udarec organizaciji Združenih narodov.

Summer Welles je pravilno vprašal v New York Herald-Tribune:

"Zakaj je ta (naša) vlada, ki stalno izraža svojo vero v organizacijo Združenih narodov, ponovno prešla to organizacijo? Preteklega marca je Ekonomski in socialni svet Združenih narodov ustanovil Ekonomsko komisijo za Evropo. Bila je organizacija Združenih narodov, ki je prva predlagala ustanovitev te komisije. Sovjetska zveza je po krajši opoziciji glasovala, da se jo ustanovi. V njej se nahaja en ruski član. Zastopane so vse evropske države. Ker v komisiji ne obstoja pravica veta, bi ne mogla nobena velika sila blokirati odobritev programa za obnovo, s katerim bi bila zadovoljna večina evropskih držav... Neuspeh naše vlade, da pristopi k temu problemu potom organizacije Združenih narodov, je storil veliko škodo. Ni nobenega dvoma, da se je razkol med Vzhodom in Zapadom še bolj poudarilo."

To je. En čin za drugim, mera za mero—vse nasprotno duhu in osnovnim principom ustavne listine (čarterja) Združenih narodov; vse, kar podkapa mednarodno sodelovanje.

Vsi ti enostranski čini naše vlade in kongresa se predstavljajo ameriškem ljudstvu, češ, da so v soglasju z delom organizacije Združenih narodov. Nekateri celo brez vsakega sramu trdijo, da ti čini jačajo organizacijo Združenih narodov. Ali ste kdaj slišali večjo hipokrizo?

Tisti, ki so ustvarili in tisti, ki izvršujejo to politiko v vladi in kongresu, pravijo, da je namen Trumanove doktrine in Marshallovega načrta, da zaščitijo Ameriko—da te stvari delajo v prid ameriškem ljudstvu. Toda ko se ozremo na naš položaj doma, kaj lahko vidimo? Lahko vidimo, da isti ljudje, ki se nahajajo v ozadju Trumanove doktrine in Marshallovega načrta, krađejo ameriškem ljudstvu njihove osnovne demokratične pravice in svobodščine. Pogledajmo ukaz predsednika Trumana glede lojalnosti.

(Dalje prihodnjič)

Ali ste naročnik "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

F. A. Vider, predsednik SANSa:

Podjetnost jugoslovanskega ljudstva in važnost SANSa

Vsestranska in neizmerna podjetnost, kakršna je po socialnem preobratu Jugoslavije v teku zadnje vojne objela jugoslovansko ljudstvo, je tako glasna priča zadovoljstva velike večine naroda z novo vlado, da ne more tudi najglasnejša propaganda javnost prepričati, da ni to neizpodbitna resnica. To bodo morali tudi apostoli Vatikana, kateri si še vedno prizadevajo prikriti to dejstvo. Taka železna volja in marljivost do hitre obnove domovine je mogoča le tam, koder ima ljudstvo tako vlado, ki predstavlja mišljenje večine naroda, in koder ima ljudstvo zaupanje v svojo bodočnost.

Ko človek čita razne publikacije, katere sedaj prihajajo iz domovine, posebno še ilustrirana revija "Tovariš," ga nehotе objame tak občutek, da bo pobral svoje bomo imetje, odšel v Jugoslavijo in se tam pridružil armadam delavcev, ki gradijo ceste, železniške proge, vzpostavljajo industrijo, kultivirajo kmetije itd. v želji, da bi temu delavnemu narodu—bratom in sestram—vsaj nekaj pripomogel v njegovem naporu pri gradbi boljše bodočnosti.

Komaj sta potekali dve leti, odkar je bil izgnan zadnji okupator iz jugoslovanske zemlje in ki se mu je postavilo po robu ljudstvo, dasi je bilo skoro neznatno napram njegovi veliki sili po številu in istotaku v tehnični oborožitvi; toda to ljudstvo je bilo velikani po duhu in ta njegova veličina je premagala vse peklensko vojaško tehniko in mašinarijo ter končno triumfiralo v zmagi.

Danes, po kratki dobi kot že omenjeno, pa čitamo, da je v avgustu v novo izgrajeni tovarni "Litostroj" v Ljubljani že pričelo teči prvo jeklo, ki bo industrijno revolucioniziralo vso Jugoslavijo. Več se ne bo treba jugoslovanskim sinovom in hčeram seliti v tujino za kruhom, kot smo se morali nešteti. To je tako velika pridobitev za domače delavstvo, da jo je mogoče pravilno ceniti le onemu, ki je sam okusil kruh tujine.

Okupator je jugoslovanskemu ljudstvu prizadel težke človeške kakor tudi materialne izgube; kajti uničenega in opustošenega je bilo toliko, da se skoro ne da popisati. Končno pa je bila dežela še oropana vsega, kar se je dalo odnesti, tako da bi bilo marsikateremu drugemu narodu v takem položaju in ki bi ne imel jeklene volje do vztrajnosti, skoro za obupati. Toda jugoslovansko ljudstvo ni obupalo!

To ljudstvo ni čakalo na nobeno zunanjo finančno ali fizično pomoč, pač pa je šlo takoj po končani vojni skoro golih rok na delo in s to svojo odločno voljo v teku par let izvršilo toliko v obnovi dežele, da je občudovano od vseh, ki so videli njegove rezultate. S tem so si pa tudi pred zunanjim svetom ustvarili tak ugled, da jim ga ne more zasenčiti nobena propaganda tistih, ki so pred vojno brezskrbno in udobno živeli po prijaznih letovščih na račun srag in žuljev jugoslovanskega delavca in kmetja.

Kot ameriški državljani jugoslovanskega porekla moremo le po obžalovanjem opozovati postopanje naše ameriške vlade, katere kolikor mogoče ovira potovanja državljanom, ki želijo obiskati Jugoslavijo. Celotna naša mladina je odrekla dovoljenje potovanja v Jugoslavijo, da bi se osebo prepričala o tamošnjih razmerah, ki jih nam tako črno predstavljajo.

Kaj naj to pomeni?

Mar se je naša vlada pričela bati lastnega ljudstva in hoče vsled tega prikriti resnico o položaju v Jugoslaviji s tem, da ne

dovoli uradnega dovoljenja za potovanje? Če je temu tako, tedaj je nekje nekaj silno narobe. To vladno postopanje prvič ni v skladu z ustavo dežele, katere jamči nam državljanom svobodno gibanje, in drugič je pa škodljivo ožjim prijateljskim odnosom med prizadetima narodoma. Ampak vedno se le ne bo dalo resnico prikrivati in s tem ne prijateljskim činom ne bo ta dežela nič pridobila, obratno smo pa mnenja, da lahko gospodarsko mnogo, mnogo izgubi.

Danes v Jugoslaviji, kakor marsikje, se potrebuje veliko zunanje pomoči, katere bi lahko prišla od nas, če bi v Washingtonu mogli vsaj nekoliko razumeti človeški razvoj. Jutri deset let Jugoslavlani najbrž ne bodo več potrebovali naše pomoči in tedaj, ko se na nje obrnemo za trgovino, nam znajo obrniti hrbet. Kdo bi jim mogel zameriti? Isto velja tudi za druge dežele pod tako zvano "rusko sfero vpliva," katerim tudi nemarimo danes prodajati najpotrebnejših pridelkov, predvsem živeža, v namenu, da s tem preprečimo razvite kolektivnega gospodarskega sistema onkraj morja, kar je zažibost brez primere.

Evropa ne pojde nazaj, ampak bo korakala naprej in naši dolarji tega četa ne ustavijo. Ko si pa enkrat sedaj od nas zapostavljeni narodi gospodarsko opomorejo, znajo posledice silno reflektirati na našo domačo industrijo, mase delavcev pa bodo stale v krušnih linijah, kakršnih ne pomni zgodovina, če se bodo tako trdo držali privatnega podjetništva kot sedaj.

Škoda za deželo, v kateri je mnogo poštenih in liberalno mislečih mož in žena in kjer tudi ljudstvo vobče ni slabše od drugih narodov, da je v vladnem vodstvu skupina brezsrčnih politikarjev in militaristov, katerih glavni cilj so grabljenje po bogastvu ter dobičkih, brez ozira na posledice za narod in človeštvo. Te vrste ljudje tudi netijo mednarodno sovražstvo in pehajo mase v vojne, v katerih si kujejo milijone.

Bratje in sestre! Slovenski ameriški narodni svet je edina organizacija med nami ameriški Slovenci, katere si resno prizadeva ublažiti sovražno razpoloženje v tej deželi do jugoslovanskega naroda, katerega sejejo imperialisti ter drugi instigatorji v namenu, da zažgejo plamen tretje svetovne vojne.

Očetje in matere! Ako vam je kaj za vaše otroke in mladino do življenja, ne držite rok križem, stopite v naše vrste in postanite aktivni, da bomo tako možni efektivno kljubovati miru sovražni propagandi, ki jo zlobno širijo za to plačani elementi. Potrebna so nam tudi finančna sredstva za uspešno pobijanje reakcionarnega navala na napredno in liberalno misleče ljudi, s katerimi v borbi je tudi SANS od njegovega početka. SANSova blagajna se krči in če bi ne bilo potrebnih denarnih sredstev, je lahko razumeti, kaj bi to za organizacijo pomenilo.

Sedaj je čas, da po naselbinah organizirane razne priredbe v korist SANSa da se tako pojači njegova blagajna in omogoči naš plemenito delo v obrambo svetovnega mira. SANS potrebuje poživljenja, več odločnih in za naše delo aktivnih bojnikov v teh resnih časih, ko bi ne smelo biti nikogar, ki bi sedel na platu in čakal trenutka, na katero stran bi bilo varnejše skočiti. Ako pri našem delu za SANS posnemamo brate v domovini, njihov pogum in odločnosti, sigurno moramo tudi mi doseči željene uspehe. SANS.

Kdo je de Gaulle?

Kdo je de Gaulle (izgovori de gol) in kaj je "golizem," se sprašujejo po vsem svetu ljudje, ki jih vznemirja diktatorska pojava blestečega francoskega generala in rezke parole, ki jih meče po kaotični povojni Franciji. Saj so podobna gesla že slišali! Ali je to novi Napoleon, ali novi Mussolini?

Zgodovina nove politične zvezde, ki ji je uspelo pri zadnjih občinskih volitvah odnesti 41% glasov, je na prvi pogled zavita v meglo. Saj je eno izmed gesel tega generala to, da je misterij pogoj za ugled osebnosti.

Toda čim več reklame si de Gaulle dela, tem bolj padajo krinke zagonetke, v katere se je zavijal. Na dan prihaja vedno več listin, ki odkrivajo, kdo je ta "edini odpornik proti Nemcem," kdo je ta "neizprosni borec proti vsem kolaboracionistom," ki je "vedno videl jasno," kakor to nenehno ponavlja degolovska propaganda.

Charles de Gaulle je iz francoske meščanske družine. Njegov oče je bil profesor na jezuitski gimnaziji, katero je posejal tudi Charles. Zato so Francozi označili de Gaullea kot "jezuitskega generala." V francoski vojski so bila namreč tradicionalna trenja med takozvanimi "framazonskimi" (republikanskimi) in "jezuitskimi" generali. Znano so na primer spori v prvi svetovni vojni med maršalom Joffre-om in Foch-om, ki sta pripadala vsak svoji izmed obeh klik.

Pisatelj Sartre in Wurmser podajata naslednji lik generala de Gaulle-a:

"To je buržujski šole, trd, strog, trmast, general tudi kadar spi. Francozom govori kot vojakom. Politika je zanj vojna operacija, ki ima za glavni cilj uničenje sovražnika. Ne pozna kompromisov. V notranji politiki hoče uvesti osebno diktaturo, v zunanji politiki pa špekulira na tretjo svetovno vojno."

Sam trdi, da pripada oblast tistim, ki jo pograbijo. Njegova avtoritarna načela se približujejo "Führerprincipu." De Gaulle je tip ošabnega in ambicioznega človeka, ki združuje v sebi oblastželjnost in zaničevanje ljudi. Ostal je torej veren učene Maurasa, predvojne voditelja francoskih monarhofašistov.

De Gaulle meri skoro dva metra, nikoli ne ve, kam bi dejal svojih rok, okoren je kot slon, toda nihče se mu ne smeje; ali ga obožuješ za navdušenjem, ali ga sovražiš iz dna duše. Ta pa ga obožuješ iz dna duše. Ta pa ga sovražiš iz dna duše. Ta pa ga obožuješ iz dna duše. Ta pa ga sovražiš iz dna duše.

De Gaulle ima dve hčeri in enega sina. Mnogo piše in kadi ter prebira filozofe, preden zapne. Nihče ga še ni videl, da bi se smejal.

De Gaulle je že od rane mladosti zagrižen reacionar. Leta 1920 se je v poljsko-ruski vojni kot prostovoljec boril v vrstah Poljske pešadije (peti polk) proti Sovjetski zvezi.

Priponedka o neizprosni predvojni nasprotstvu med de Gaulleom in maršalom Petainom, kolaboratorjem Nemcem, je popolnoma izmišljena in jo širi samo degolovska propaganda.

Nasprotno, pred vojno sta bila oba tesno povezana. Saj je de Gaulle začel svojo kariero pri Petainu najprej kot njegov pomočnik, pozneje pa kot tajnik "višjega sveta narodne obrambe," ki mu je načeloval Petain. O prijateljstvu, ki je vezalo oba oficirja priča posvetilo, ki ga je de Gaulle napisal Petainu v knjigi, katere pisec je on sam. Posvetilo se glasi: "To razpravo, gospod maršal posvetim lahko samo vam, kajti vaša slava naj-

bolje dokazuje, kakšno krepost lahko izluščimo iz sijaja Misli."

Petain je v toliko podoben de Gaulleu, da se je tudi on obdajal z raznimi bajkami. Tako si je lastil v prvi svetovni vojni naslov "verdunskega zmagovalca," čeprav listine ugotavljajo, da je bil defetist in je vztrajal v Verdunu samo zaradi strogih in ponovnih višjih povelj, da se ne sme umakniti niti za ped. Isti defetizem je pokazal Petain, ko je 25 let kasneje zagovarjal in tudi podpisal predajo Francije Hitlerju ter postal kolaboracionist. Zato si je nadel naslov "rešitelja domovine."

Kar nas pa tu posebej zanima, je dejstvo, da je Petain podpiral fašistično in teroristično organizacijo "cagoulardov" (kapucarjev), ki so 6. februarja 1935 organizirali neuspeli puč, da ukinejo republiko. Zato ni čudno, če je tudi takratni polkovnik de Gaulle imel pri tej stvari svoje prste. Preiskave so dognale namreč, da je bil v tem "vojaškem omrežju" tudi neki polkovnik Fideo. Ali je bil to de Gaulle? Kolaboracionist Darnand je pred sodiščem o tem pritrdilno namigoval in je — nenadoma umrl. Vsekakor je najmanj, kar lahko rečemo, da je bil de Gaulle nasprotnik III. republike in ljudske fronte, ki je bila tedaj na oblasti.

Zanimivo je, da se je de Gaulle v Londonu kot predsednik francoskega Narodno-osvobodilnega odbora obdajal s tolikimi reakcionarji: tu je kar mrgolelo bivših "kagularov." In zakaj je francoski odbor v Londonu napovedal v prekomorskih kolonijah, ki jih je upravljal, lov na "framasona," "rdečce" in na "slabo mislečce?" Zakaj je to ustvarjal ozračje, o katerem se je govorilo, da je zelo nenaklonjen židom in starim republikanskim voditeljem? To samo dokazuje stovitnost de Gaullove reakcionarne politike.

De Gaulle je bil med vojno res simbol enotnosti in odpora francoskega naroda proti okupatorju, toda pozablja, da bi Američani in Angličani nikoli ne priznali njegaja in njegovega odbora kot vlado, če se ne bi francosko ljudstvo pod okupacijo borilo v partizanskih vrstah in proglasilo, da je z njim.

De Gaulle pa je oboroženo boro francoskega ljudstva, katere glavni inspirator je bila komunistična partija, sabotiral. Orožje, ki ga je general pošiljal s padobranci v Francijo, je pogosto neredno prihajalo in v slabem stanju.

Ena izmed takih degolovskih sabotažnih akcij je "vercorska afera." Vercors je kraj v Franciji, kjer so leta 1944 več tisoč francoskih partizanov obkrožili Nemci z veliko premočjo. Po radiu so partizani zaprosili za nujno pomoč de Gaulleovo vlado v Alžiru in tedanji minister za zrakoplovstvo, komunistični poslanec Fernand Grenier je nemudoma pripravil načrt za pomoč z letali. Potreben pe bil še samo podpis de Gaulle, ki ga je pa le ta nenehno odlagal iz "tehničnih razlogov," čeprav je Grenier zadevo večkrat urgiral. Tako so Nemci pobili vse partizane v Vercorsu.

Listine, ki so jih pred kratkim objavili o tej aferi, so zbudile veliko senzacijo in dokazujejo, da je hotel de Gaulle streti odpor, ki so ga nudili partizani pod komunističnim vodstvom proti Nemcem, hkrati pa očrtni komunističnega ministra, češ da jim ni pomagal.

Zato je pa de Gaulle takoj po osvoboditvi razpustil in razorožil partizanske odrede. Oboroženi ljudstvo je bilo za njegove cilje ovira: treba je bilo zatreti duh odporniškega gibanja, da bi lahko general vladal.

Med vojno je de Gaulle organiziral z angleško pomočjo svojo obveščevalno in vojaško mrežo, ki se je tvorili njegovi zaupniki po vsej Franciji in so jo podpira-

li demokrščanski in sredinski del odporniškega gibanja. Ta "mreža," ki naj bi prodrila v vse odporniške skupine je imela seveda protikomunistično ost. In ti degolovski obveščevalni in vojaški agenti tvorijo danes kadre nove de Gaulleove stranke RPF (zbor francoskega naroda).

De Gaulle danes ne prikriva, da hoče usmeriti svojo politiko po ameriški. Njegov protikomunističen je protikomunističen predsednika Trumana.

Ce je danes de Gaulle navdušen "trumanist," pa so bili njegovi odnosi z Rooseveltom in celo s Churchillom med vojno hladni in celo napeti.

Poglejmo, kako sodi Churchill o francoskem generalu vnekem tajnem poročilu, ki ga je poslal Rooseveltu leta 1942:

"De Gaulle dolguje vse britanske pomoči, vendar ga ne moremo imeti za zanesljivega zaveznika. Ima fašistične in diktatorske težnje ter si prilasča monopol edinega zaščitnika Francije proti komunistični nevarnosti."

Torej celo za Churchilla je bil de Gaulle preveč reakcionaren.

In sam Roosevelt je izrekel o njem naslednjo sodbo:

"V vsej njegovi organizaciji kar mrgoli policajev. Ima agente, ki vohajo celo okrog njegovih lastnih sodelavcev. Ne morem si zamisliti človeka, ki bi mi vzbujal večje nezaupanje kot je on."

Vzroke za nesporazume z anglosaškimi zavezniki pa ne smemo iskati samo v de Gaulleovi ambiciji po "osebni vladi močne roke" marveč tudi v njegovih tedanjih zunanjepolitičnih načelih in v politiki Anglosasov do de Gaulleovih nasprotnikov in konkurentov v zaslužjeni Franciji.

Churchill je tik pred kapitulacijo Francije junija 1940 ponudil zadnjemu predsedniku tretje republike Reynaudu združitev obeh imperijev, francoskega in angleškega, pod skupno vlado. Čeprav je Reynaud to ponudbo odklonil, je Churchill še naprej zagovarjal zamisel nekega "tretjega, vmesnega bloka," med Sovjetsko zvezo in Ameriko, naj bi ga tvorili Anglija in Francija.

Podobne ponudbe je tudi odbil de Gaulle, ki je v svojem integralnem nacionalizmu" precejeval francoske sile še vedno sanjal o neki "francoski nadvladi" evropskega kontinenta, ki naj bi tako tvorila "četrti blok." Ker je vedel, da se je Anglija vedno protivila taki francoski politiki, je med vojno šel v Moskvo in podpisal s Sovjetsko zvezo pogodbo o zavezništvu, da bi ufrlil svoj mednarodni položaj.

De Gaulleovo samoljubje so Anglo-Američani močno užalili, ker so se za njegovim hrptom pogajali z vichysko kolaboracionistično vlado maršala Petaina. Roosevelt je pri Petainu celo obdržal del časa svojega poslanika. Churchilla pa je zanimala predvsem francoska mornarica, ki je bila v rokah admirala Darlana, Petainovega mornariškega ministra. De Gaulle je zvedel za ta tajna pogajanja šele leta 1943 in se je takoj ustrašil admirala Darlana, v katerem je gledal svojega konkurenta, da je organiziral proti njemu atentat in ga umoril.

Po vojni se je položaj de Gaulle močno spremenil. Celot demokrščanski voditelj, ki so mu bili najbližji, so težko prenašali generalovo osebno diktaturo in so oklevali na poti njegovih pustolovskih težnj. Užaljen je de Gaulle odstopil kot predsednik vlade in odšel v samoto, kjer ga je prebudit Churchillov vojni-

hujskaški govor v Fultonu in proglas Trumanove "doktrine." Začel je v javnih govorih ostro napadati komuniste in Sovjetsko zvezo. Starim strankam je napovedal boj in s svojim novim gibanjem se skuša dokopati na oblast ter uvesti diktaturo.

De Gaulle je postal eden izmed glavnih pobornikov ameriške kolonizacije v Franciji, ki jo podpira lakota. Američani se vedno bolj vmešavajo v francoske notranje zadeve. Neovirano vršijo svoje trgovsko, industrijsko, filmsko, znanstveno, umetniško in intelektualno propagando.

Toda tudi v Ameriki se čujejo opozorila na nevarnost, ki bi jo povzročilo ameriško izkoriščanje Francije. Frank Kingdon piše v "New York Postu" naslednje:

"Najbolj me vznemirja dejstvo, da de Gaulle napoveduje stvari, ki jih pričakujejo nekateri Američani. Tragično bi bilo, če bi mu dali našo podporo. On igra na našo proti-komunistično mrzlico, in upa, da mu bo zagotovila naš vpliv, kakor ga je že zagotovila kitajskim in grškim reakcionarjem. Tako pridemo do tega, da edini, ki z zadoščenjem sprejemajo našo intervencijo si tisti, ki so najbolj daleč od koristi ljudstva."

Stara trenja med de Gaulleom in Zedinjenimi državami pa niso zginila. Kot "intergalen nacionalist," gleda de Gaulle proti tradicionalnemu sovražniku Francije, Nemčiji in ju za uni-

PRAVIČNA KAZEN ZA NARODNEGA IZDAJALCA

V soboto je bila v Kopru sedna razprava proti rektorju koprškega škofijskega semenišča Laborju. Iz obtožnice je razvidno, da so ljudske oblasti našle v koprskem semenišču okrog 96 stotov racioniranega živila, ki ni bilo prijavljeno oblasti.

Rektor Labor pa je obtožen poleg tega še, da je od leta 1940 dalje kot ravnatelj semenišča uvel v semenišču samem oster disciplinski pritisk, s katerim je energično branil gojenjem slovenske in hrvatske narodnosti uporabo njihovega materinskega jezika, jim odvzemal knjige in v vsako drugo možnost, da bi se mogli vzgojiti v svojem jeziku ter s tem strogo izvajal politiko tržaškega škofa Santina, ki je težila k raznarodovanju Slovencev in Hrvatov.

Med pričami, ki jih je predložil branilec obtoženega advokata Stoka, je bil tudi bogoslovac Cerkenik Teodor iz Postojne, sedaj bivajoč v Trstu, ki je s svojim pričevanjem in odgovori pred sodiščem dokazal, kako daleč je gojenec koprškega semenišča v pogledu raznarodovanja že dovedla Santinovega in Laborjeva raznarodovalna politika v semenišču samem, kjer je Cerkenik prebil več let. Ko pa je predsednik vprašal, kakšne narodnosti je, ni vedel povedati ali je Slovenec ali Italijan, pri tem pa je mešal pojmi narodnosti s pojmom državljanstva. Nato je dejal, da don Labor ni nikomur nikoli branil govoriti slovensko ali hrvatsko, čeprav je deset minut pred tem sam obtoženi Labor izjavil vpadajoč v pričevanje nekaterih prič, da je striktno izvrševal naloge škofa Santina, ki je prepovedal govoriti Slovanom v semenišču v svojem materinskem jeziku, če so bili več kot trije skupaj.

čenje nemškega vojnoindustrijskega potenciala, kar se pa križa z ameriškimi interesi, ki podpirajo nemške industrije.

Toda neke vesti že govorijo o tajnih pogajanjih de Gaulleja z Anglosasi, da bi "vskladili" francoske interese v Nemčiji z anglosaškimi.

To prav gotovo ne bo pretežko. Šibki Franciji ne more priti niti na misel, da bi vsiljevali svojo voljo Ameriki.

Končno je de Gaulle sam v rokah trustov in kapitalistov, ki financirajo njegov tisk in propagando. Nekateri izmed najožjih generalovih sodelavcev so sami zastopniki visoke finance, bank in industrije.

Ta "neizprosni borec proti bivšim kolaboracionistom" je na široko odprl vrata svoje stranke tem elementom. Pridružili so se mu vsi pustovolci in črnohorziji, ki vedo, da bodo njihovi dobički na varnem samo pod "vlado močne roke."

Komunistična partija je edina napovedala neizprosni boj temu novemu tiranu. Po mestih in vaseh ustanavljajo "odbojne kmetov in delavcev za obrambo republike." Poleg nižjih slojev se pridružujejo tej akciji tudi tisti industriji, ki jih ogroža ameriška industrijska infiltracija in končno tudi vsi demokrati, ki si ne želijo vojaških diktatur, s katerimi je imela Francija v preteklosti žalostne preizkušnje.

To je boj, katerega izid bo odločil o usodi četrte republike.

Ponatis iz "Ljudskega tednika"

Priča Virgil Šček, duhovnik iz Lokve je poslal pismo izjavo, v kateri pravi med drugim:

Od vsega začetka sem imel vtis in celo gotovost, da je bil rektor Labor fanatičen nacionalist, ki je vedno skušal zatirati slovenski in hrvatski jezik in ju celo do kraja iztrgati iz semenišča. — Labor Marcelo bi kot duhovnik moral poznati osnovne zakone Kristusove vere. Med temi zakoni se pravi: "Ne stori svojemu bližnjemu, tistega kar ne želiš samemu sebi!" Torej spoštoval bom tvoj jezik, kakor svojega. Ne bi smele obstajati prednosti za neki jezik!"

"Toda v kričnem nasprotju s temi pravili in pravicami je v semenišču Labor Marcelo uvedel povsem drugo prakso. V mesecu juliju 1942 mi je Os-

Dela za moške

BOLNIŠKI STREŽNIK
DOBI SLUŽBO TAKOJ
Izvrstna prilika. Tedenska plača.
CHASE BRASS & COPPER CO., INC.
1260 EAST 260th St.
RE 3355

JOB SHOP DIE MAKER
prvovrsten za štampanje dies.
Najboljša plača od ure.
THE SCHUSTER TOOL & DIE CO.
6207 Sargeant Ave.

Obiralec govejških kobil
Mora biti izurjen. Dobra prilika za zanesljivega delavca.
MARKS & SON
3325 W. 65 St.
ME 5320 AT 8757

Avtni mehanik
izurjen dela na Packard izdelkih.
44 ur tedensko. Določena plača tedensko. Vprašajte za
Mr. Karshner
17901 Detroit

MAŠINISTI
Prednost imajo moški z
skušnjo v tovarni
Samo nočno delo.
Nadurno delo in premija za
nočno delo; dobička-deležni.

THE CYRIL BATH CO.
6984 Machinery
E. 70th, severno od St. Clair

kar Vitez iz vasi Žirje, okraj Sežana, sedaj univerzitetni študent, izjavil: "Po Veliki noči 1942 je obtoženi Labor Marcelo klical k sebi enega po enega slovenske in Hrvatske semenišnike in jim dejal: "Slovenski jezik je na splošno prepovedan. Škof je dovolil uporabo slovenske in hrvaščine samo tedaj, ko se najmeta skupaj dva študenta, ko pa se snidejo trije, je slovenski jezik prepovedan. Vi pa kljub tolikim opominom nečete ničesar razumeti. Sedaj vas kličem zadnjikrat. Ne maram izgovorov. Hočem en sam točen odgovor: Ali hočete tudi od sedaj naprej med seboj govoriti samo po italijansko? Da, ali ne?"

Podobno je izpovedal študent Milharčič Josip iz Matenje vasi, Oskar Vitez pa je še povedal, da je Labor zaplenil knjigo slovenskih pesmi Kosmaču Angelu, sedaj duhovniku v tržaški škofiji, a dijaku Grlu je zaplenil knjižico "Barčica", dijaka Benčiča iz Hrpeja pa je prijavil škofu Santinu zaradi tega, ker je pel neko pesem iz "Barčice". Škof Santin se je nanj zadel: "Sramuj se prepevati take pesmi! Čeprav je 'Barčico' izdala goriška Mohorjeva družba z dovoljenjem goriškega nadškofa. Izjava končuje: "Kdor pozna strogo disciplino v semeniških, ve, da se nepokorščina mora izpovedati. Zato ni čuda, da so gojenci pri spovedi dolžili same sebe, da so spregovorili osem ali deset besed v slovenski ali pa, da so govorili slovenski, ko so bili štirje skupaj v eni in isti župniji na Krasu. Torej nezaslišan duhovni pritisk, brez primere na vsem svetu."

Obtoženi Labor kakor tudi soobtoženi redovniki, ki sta pa že prej pobegnili, je bil obsojen na 1 leto prisilnega dela in izgubo državljanjskih pravic.

(Ponatis iz "Ljudskega tednika")

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

Dela za ženske

Operatorice šivalnih strojev
Izurjene delavke imajo prednost. Naučimo začetnice. Plača od ure in komada.

BERTON'S INC.
1220 W. 6th St.

Prodajalke
Za polni čas. Tedenska plača. Zglatite se pri
Fanny Farmer Candy Shoppe
1923 E. 19 St.

Razno

HIŠA ZA ENO DRUŽINO
5 sob, klet pod vso hišo.
Fornex na premog.
V zelo dobrem stanju. Cena \$6,800.
CL 6669

ISČE SE PRILETEN MOŠKI
ZA DELO NA FARMU
Kogar veseli, naj se zglati na
6620 St. Clair Ave.

ZANESLJIVI DVOJICI SREDNJIH LET
se odda v najem stanovanje s 4 sobami.
Pokličite KE 7398

VAŠI ČEVLJI
BODO ZGLEDALE KOT NOVI.
ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
18131 ST. CLAIR AVE.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

JUGOSLOVANSKE POŠTNE ZNAMKE
dobite pri
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

HARMONIKE

vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravljam po zmernih cenah
VSE DELO JE JAMCENO
Se priporočam
ANTON BOHTE
R. D. 2, Clymer, Pa.

Dr. "Carniola Hive" št. 493 T. M.

Uradnice društva "CARNIO-LA HIVE" št. 493 T. M. za leto 1947 so sledeče:

Predsednica Josephine Stwan; podpredsednica Christine Glavan; bivša predsednica Mary Bolta, duhovna voditeljica Mary Tekaucie; zapisničarica in bolniška tajnica Julia Brezovar; finančna tajnica Pauline Debevec, 1110 E. 72 St., EN. 8254; vratarica Pauline Zigman; spremljevalka Mary Mahne; stražnica Mary Petschauer; nadzornice: Frances Tavčar, Jean Paik in Ursula Unetič.

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v SND.

Asesment mora biti plačan do zadnjega dne v mesecu. Pobira se na seji in vsakega 25. v mesecu.

Bolne članice se naj javijo pri Mrs. Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REDwood 4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029



Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 East 61 Street
HE 2730

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora. Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

BORIS GORBATOV

NEUKROČENI

TARASOVA DRUŽINA

(Nadaljevanje)

Oba sta umolknila in se zamislila. "Marsikaj sem doživel na svetu, — je začudeno mislil Taras, — a glej, zlahka zapušča človek korenine, s sveta odhaja, ko da sploh ni živel. Kaj pa je smrt? Zakaj bi se je bali? Umreti je lahko — težko je torej — živeti!"

— Ako sem se pregrešil pred teboj, sosed, — je blago in praznično spregovoril Nazar, — ako sem te žalil ali ti kaj zlega storil, — oprosti mi za Kristusovo voljo — ne obsojaj me!

— Bog ti odpusti! — je odgovoril Taras. — A jaz nimam v svojem srcu ničesar zoper tebe, sosed.

— Hvala ti!

Zopet je pomolčal.

— Bog? — je rekel Nazar.

— Pred njim — ako je — imam mnogo grehov. Priplepili so se name, ko sem hodil po cestah, kakor blato na kolesa... A za to mu bom odgovarjal sam. Ako je. Ako ga ni — črvi mi ne bodo zamerili, oprustili bodo... — je vzdihnil. — Bil sem ničmuren, koristoljuben in jezikan. Nisem spoštoval zakona, žena mi bo to odpustila, in ljudje... — spet je lovil sapo in končal: — Toda pred svojo domovino nimam greha.

— Tega pa res ne, Nazar, — je dejal Taras, — vsi to vedo.

— Ko se povrnejo naši, jim povej, Taras.

— Bom, bom povedal!

— Takole povej: živel je Nazar neukročen in je umrl, ne da bi se bal.

— Povedal bom, sosed! Tako bom povedal!

— A da nisem metal bomb na Nemce, — je tiho pristavil, ko da se čuti krivega, — to naj mi oprostijo... Star sem... Pa tudi bomb nisem imel...

— Nenadoma se strese hišica ob strašni eksploziji. Stekla razvenketajo. Omet se vsuje od stropa.

— Še umreti mi ne dajo v miru, — je ogorčeno vzdihnil Nazar.

Eksplozije so zdaj sledile druga drugi. Nazarjeva hišica je škripala in stokala na vse močnejše načine, vse deske v nji so drhtele...

Ves zasopel je pritekel Ljonka in vzdihnil:

— Ti si tukaj dedek? Nemci rušijo mesto!

— Kaj praviš? — Taras ni razumel.

— Nemci rušijo mesto! — je kričnil Ljonka. — Odhajajo!

Kako, odhajajo?

Taras je zgrabil svojo palico in se zapodljal za Ljonko.

— Ne daj jim, da bi ušli! — je vpil v teku.

Hitel je po ulici, trkal s palico na okna in vpil:

— Ej, na plam ljudstvo, Ej, Nemci odhajajo! Ne puščajte jih bežati! Ej, na plan, možje!

Okrog njega so se že zbirali ljudje.

— Pa naj odidejo! — je zaklical nekdo iz množice. — Nismo jih poklicali! No, pa naj jih nese vrag, in hvala Bogu!

— Kaj pa hočeš, Taras?

— Ne pustimo, da bi Nemci odšli! — je kričal. — Takoj jih pobijmo!

— Pobili jih bodo brez nas, Taras! Mi nismo vojaki. To nas ne briga!

— Kako nas ne briga? — je zarjovel Taras. — Kako da nas ne briga? Kako pa neki? Če Nemci odidejo celi — se bodo lijo! — Vrzi, ti rečem! — a te spet vrnilo in nas teptali in nam

obešali deco. Ne pustimo Nemcem, da bi ušli! V zemljo z njimi! V zemljo!

Stekel je v mesto in mahal s palico. Ljonka pa vstric njega. Od vsepovsod so spešili delavci, mnogi z orožjem, ki jim je bog ve kako padlo v roke.

Z brzostrelko v roki in z bombami je hitel Pavlik. Ko je letel mimo vislic, se je ozrl na Nastjo. V mraku ni razločil njene obraza, samo žalostni obriši so se modrili na nebu, ožarjenem od plamenov požarov, a Pavlik je zdaj vedel, da ga Nastja blagoslovila za boj in za smrt.

— Oh, škoda, da nimam orožja, Ljonka! — je bolešno vzklikal Taras v teku. — Oh, škoda, da nimam orožja!

Tekla sta proti mestnemu središču, na trg, ki se je še kadil od eksplozij; skozi dim in saje, skozi oblake opečnega prahu, skozi črni plamen, ki je žejno lizal kamen, je Taras zagledal svoje mesto...

Hiše, naježene od groze, skrcene, smrtno ranjene, zadete od požarov, razpadajo pred njegovimi očmi kakor kupi črnega kamena...

Taras je obstal, pretreslo, dušilo ga je novo gorje.

— O-o-o-o-o! — je zastokal in grabil z roko k srcu.

Kaj so naredili z mestom! Kaj so naredili, barbari, s Tarasovim srcem! Včeraj je videl na vislicah posinelo truplo svoje deklice, zdaj se je v ognju krčilo pred njim njegovo mesto.

A skozi dim se kakor lopovi kradoma vlačijo umikajoči se Nemci. Njihovi avtomobili se gnetejo sredi razvalin ulice, po ganjajo se drug na drugega, v paniki begajo mehaniki in vojaki, iz kabin se sklanjajo častniki in grozijo nekim s pištolami...

Taras jih gleda.

— To so oni! — zavpije in s palico pokaže na Nemce. — To so oni! Ljudje, ali ji vidite? Pobijte jih! Pobijte jih!

In zavihtel je nad glavo svojo grčavo starčevsko palico. Ta hip je bil videti strašen, grozen, s palico v roki, sivolas, brez kape, ožarjen od plamenov gorečega mesta...

— Dedek! — je zaslišal Ljonkov glas. — Evo ti orožja, dedek. Vzem!

Taras se je okrenil za glasom. Ljonka se je nad nečem sklanjal.

— Pridi, dedek, vzemi!

Taras je prihitel in zagledal truplo Nemca in orožje kraj njega.

— Kdo ga je? je hripavo vprašal Taras.

— Naših eden... Iz tovarne... Pravkar so drveli od tod. Slišiš, dedek, streljajo!

— Aha! — se je hudobno zasmejal Taras. — Tako, tako! Podjiva še midva, Ljonka, kakor se spodobi ljudem! Daj, — sklonil se je in vzel brzostrelko in torbo z bombami. — A, — je nejevoljno zavpil. — Škoda, da se nisem naučil, kako moraš — za vraga metati bombe...

— Jaz vem, dedek! — se je hitro odzval Ljonka. — Daj, da ti pokažem!

— Na, Ljonka, vrzi! Vrzi, vnuček! Prosim te! Jaz bom pa z brzostrelko.

Ljonka je zamahnil, zamižal in zagnal bombo med nemške avtomobile. Počilo je, takoj nato pa na kriki, stoki, preplašeno streljanje...

— Vrzi, vnuček, vrzi! Ali tu lijo! — Vrzi, ti rečem! — a te spet vrnilo in nas teptali in nam

udarilo v bok, opeklo. — O-o-o! — je tiho zajčal in se zgrudil na zemljo...

— Dedek! — je planil Ljonka k njemu.

— Nič... nič... ranilo me je... Vrzi, Ljonka! Vrzi! Prosim te!...

Doma, v Kamenem Brodu, so sedele ženske za zapahnenimi okni in pri vsakem tresku so vzdihle in se pokrižale.

— Gospod, Gospod! — je šepetala babica Jevfrozinja. — Obvaruj starega in malega, zaščiti ju pred smrtjo...

— In Andreja! Andreja tudi — je molila Antonina. — Kjer koli je, kar koli dela — reši, Gospod, tvojega hlapca Andreja in odpusti mu grehe.

10

Andrej se je vračal domov.

Zopet se je vračal domov, a zdaj ne v strahu, po stezi, ne v kmečki obleki, skrivoma, kot begunec, — marveč po široki cesti bojev in napadov, v vojaškem plašču.

Nekje pri Bogučaru je naposled prišel v stik z našimi edinicami, takoj je povedal poveljniku, da je bil ujet, da se hoče zopet boriti. Še to je povedal, da je bil ujet in da mora oprati svojo krivdo pred očetom in pred vojsko, da za to krivdo sam ve. Rad bi bil še dodal, da ni prišel golih rok, da je, ko se je sam in s tovariši prebijal sem, — večkrat napadel kolono umikajočih se Nemcev, da je bil po njih in mnoge pobil.

A ko je pogledal trdi, s črnimi sajami bitke pokriti poveljnikov obraz, ni rekel nič. Kaj naj jim reče, ki so stali pred smrtjo pri Stalingradu, s čim naj se pohvali pred njimi? Zdaj bi moral biti, kakor oni, sam ves krvav in sajast, da bi se kadila para iz njegovega kožuha, da bi se mu na srcaji lesketala sol od vojaškega napora in znoja, na škornjih pa sneg in blato vseh cest od Volge do Dona. Kako more stati čist in opran pred njimi, vojščaki? Sram ga je pred njimi, ubežnika.

Andreja so dolgo strogo izpraševali v posebnem oddelku, vendar ne tako strogo, kakor je mnogokrat sam sebe izpraševal.

On bi bil vprašal takole: — Kakšna je tvoja krivda, Andrej, pred domovino? — Moja krivda je ta, da sem se ustrašil smrti. — Pa kaj še? — Pa še to, da sem izgubil vero. — Zakaj se je zgodilo tako, Andrej? — Zato, ker sem imel revno dušo... — Zdaj pa se ne bojiš smrti? — Zdaj se je ne bojim. — Kje si se rešil strahu pred smrtjo, Andrej? — V ujetništvu. Ujetništvo je hušje od smrti. — In tam si našel tudi vero! — Ne. Sovraštvo sem našel. Močnejše je od vere. — In kaj bi zdaj rad, Andrej? —

Orožja prosim. In mesta v stroju, tovariši. — Čemu ti bo orožje, Andrej? Da si zaslužiš očetovo odpuščanje? — Premalo mi je njegovo odpuščanje. — Da opereš svojo krivdo pred domovino? — Tudi to mi je premalo. Za to zadostuje ena bitka. Jaz pa sem prišel k vam na vse bitke. — Da bi nasitil svoje sovraštvo? — Tega ne morem nasititi. To je — smrtno sovraštvo. — Kaj ti bo orožje, Andrej? — Za borbo do konca! Do zmage! Z manjšim se ne zadovoljim.

Tako ga v posebnem oddelku niso zasliševali. Morda pa so ga tudi izpraševali, vendar z drugimi besedami, in ga pozorno motrili — takole, da mu gledajo v dušo, — verjeli so mu in ga napotili v stroj. Tam so mu dali orožje.

Vzel je puško. Bila je prav takšna, kakor ona, ki jo je vrigel v koruzo, ko se je predal Nemcem, — navadna ruska, trodelna, z zlatkastim kopitom in brušenim bajonetom. Zakaj je bila prej Andreju nekoristen kol, zdaj pa mu je strašna sila?

(Dalje prihodnjé)

PLESNA VESELICA

ob drugi obletnici

JOHN T. BLASKOVIC

POST 5375 V.F.W.

v petek, 5. dec.

v Slov. nar. domu

na St. Clair Ave.

IGRA VADNALOV ORKESTER

Vstopnina 75c

Trgovine naprodaj

MESNICA.

nahajajoča se na E. 152 St., se prodaja za samo \$9,000. Zelo prometni prostor.

Hiša za eno družino, 6 sob. V bližini E. 155 St. in Aspinwall Ave. Cena \$8,650.

Pokličite med 5. in 6.30 uro zvečer.

IV 6151

Zemljišča

Shaker Heights

za 3 družine; 5-5-3; 2 stanovanja prazna. Cena \$20,000.

Shaker Heights — za 2 družini; 6-6-1 stanovanje prazno. Cena \$18,000.

YE 7416

Hišo s 10 sobami

na 8700 Lorain Ave. se mora preseliti po 26. dec. 1947; prodaja se najvišjemu ponudcu; vsa hiša razen grelnih naprav na olje; pošljite ponudbe na

W. O. STEUDEL
8620 Lorain Ave.

Veterani ali ne-veterani

Avon Lake Village. Nove hiše s 5 ali 6 sobami; Colonial tipa. Lota 50x120; sedaj se jih zgotavlja. Brookfield Rd., Stop 57. Prodaja gradbenik-lastnik

WO 4122

Duplex dom

ena stran poleg druge; 6 sob in kopalnica v vsakem stanovanju. Posamezni kleti in podstrešje. Dober nakup. Pokličite za dogovor

GA 9025

NOVI DOMOVI

odprti na ogled dnevno od 4. do 7. ob nedeljah od 1. do 6. Na E. 119 St. od Granger Rd., Garfield Hts.

8 sob. Takoj \$1,000 z G. I. posojilom, brez tega, \$3,000 takoj. V nekaterih se lahko takoj vselite. Samo še nekaj jih je.

H. BALIN & CO., Gradbenik
3894 E. Antisdale Ave., EV 2516

Prodaja se

ledenico, ki drži 50 funtov ledu, in pralni stroj, star eno leto. Vse v prvovrstnem stanju. Polizve se na

9213 Hillock Ave., zgoraj

NAPRODAJ

je lota 40x140 v collinwoodski naselbini, na kateri se nahaja hiša za 2 družine s 4 sobami za vsako družino. Klet pod vso hišo, zadaj je poslopje, pripravnost za vsakršno delavnico. Lep vrt. Prodaja se s posojilom za 4 sobe in se lahko takoj vselite, ko je kupčija zaključena. Pokličite po 5. uri popoldne vsaki dan.

LI 1299

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša ljubljena, nepozabna soproga in dobra zlata mama



1885

1947

Anna Erbežnik

ROJENA PETRIČ

Bila je v avtomobilski nesreči ter je podlegla poškodbam dne 1. novembra 1947.

Pogreb se je vršil dne 6. novembra iz Zakrajskega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni slovesni zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnica je bila rojena 2. avgusta 1885 leta v Novem mestu na Dolenjskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja k njeni krsti. Ta dokaz vaše ljubezni napram njej nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti. Našo zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mrs. Ana Boldin, Mrs. Mary Bradač, Mr. in Mrs. Louis Cernich, Mr. in Mrs. Frank Erbežnik, Mr. Matt Filipič in sinovi, Mr. in Mrs. Joseph Frančeskin, Mr. in Mrs. Korenčan in družina, Mrs. Markel, Mr. in Mrs. John Morison, Mr. in Mrs. Joseph Petrič, Mrs. Frances Senk in družina, Mr. in Mrs. T. Sidoti, Mr. Joseph Tomažin in družina, Mr. in Mrs. Michael Telich, Mr. in Mrs. Charles Vergas in Jean, sosedje iz E. 154 St., Cleveland Athletic League of SNPJ, društvo Jutranja zvezda št. 137 ABZ, društvo Carniola Hive št. 493 TM, društvo Srca Marije staro, društvo sv. Ane št. 4 SDZ, Foreign Office Liquidation Commissions, Mechanics Educational Society of America Local 21.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnice in sicer sledeči: Mr. in Mrs. Joseph Ambrozič, Mr. in Mrs. F. Bizily, Mrs. Agnes Bukovec, Mrs. Mary Bradač, Mrs. Louise Bergoč, Mrs. Jennie Brodnik, Mr. in Mrs. Louis Cark, Mr. in Mrs. Frank Cankar, Mrs. Mary Cernigoj, Mrs. Mary Crtilič, Mrs. Julia Debevc, Mr. in Mrs. Louis Elovor, Mr. in Mrs. Frank Erbežnik, Mrs. Mary Fahlstrom, Mrs. Vera Gorenc, Mr. in Mrs. J. Hlad Jr., Mr. in Mrs. Elva Hartman, Mrs. Rose Jakša, Mr. in Mrs. Jakše, Mr. in Mrs. J. Kramer, Mr. Edward Korenčan, družina Kozlevčar, Mr. Anton Krall in družina, Mr. in Mrs. Louis Kozelj, Mrs. Rose Kern, Mrs. Krecic, Mr. in Mrs. Morey Ludwig, Mrs. Josephine Lach, Mr. in Mrs. J. Lukanc, Mrs. Mary Lipovec, Mr. Rudolph Otoničar in družina, Mrs. Pelan, Mr. in Mrs. William Slick, Dr. in Mrs. Peter Palsis, Mr. in Mrs. Anton Tanko, Mr. Joe Tomazin, Mr. in Mrs. John Tomšič, Mr. in Mrs. Frank Mervar, Mrs. Markel, družina Maček, Mrs. J. Mezgec, Mrs. Milharčič, Mrs. Antonia Nadbath, Mr. in Mrs. John Novak, Mr. Stanley Nadrah, Mrs. Frances Orazem in Marie, Mr. in Mrs. Andrew Omerza, Mr. in Mrs. Joseph Okorn, Mr. Frank Perme, Eddy in Tillie Shenk, Mrs. Dorothy Sirniša, Mr. Geo. Byrne, Mrs. M. Suhadolnik, Miss Mollie Schivitz, Mr. in Mrs. Frank Strauss, Mr. in Mrs. John Sterle, Mr. in Mrs. M. Skufca, Mr. in Mrs. M. D. Suvak, Mr. John Tavcar, Mrs. Mary Urbas, Mrs. Josephine Vidmar, Mr. in Mrs. Welekanje, Mr. in Mrs. Wm. H. Young, Mrs. Pauline Zigman, Mr. in Mrs. Zernič, družina Zugel, Norwood Home Bakery, St. Thomas P.T.A., Oltarno društvo sv. Marije Vnebovzete na Holmes Ave.

Najlepšo zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi. Žal, da nimamo imen na razpolago. Hvala vam za spremstvo na pokopališče.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so prišli pokojno kropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter vsem onim, ki so jo sprejeli na njeni zadnji poti na mirodvor.

Hvala pogrebniemu zavodu Frank Zakrajskega za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugi. Hvala čst. g. Ozimek za opravljene pogrebne cerkvene obrede.

Globoko zahvalo naj sprejme Mr. Janko N. Rogelj za krasne v srce segajoče besede, ki jih je podal v govoru, v kateremu se je poslovil od pokojne v imenu Sansa za njeno delo v pomoč trpečim v stari domovini. Isto se najlepše zahvalimo pevcem in pevkam Glasbene Matice za krasno petje pokojnici v slovo. Hvala tudi Mr. Rakarju za lepo petje v cerkvi sv. Marije. Hvala članicam društev: sv. Ane, Jutranja zvezda, Srca Marije in SZZ za molitve ob krsti.

Ako se je pomotoma izpustila ime tega ali onega, ki je pomagal ali prispeval, prosimo oproščenja in isto naj sprejme našo globoko zahvalo.

Končana je Tvoja zemeljska pot, ljubljena soproga, mama in sestra. Prenehalo je biti Tvoje dobro, blago srce, ki je vedno poskušalo umeti bolest bližnjega in mu skušalo nuditi pomoč in tolažbo.

Sedaj počivaš na njeni smrti večno nezdramno spanje, a mi Te vsi bridko pogrešamo. Spominjali se Te bomo vedno z hvaležnostjo in ljubeznijo, dokler se ne snidemo enkrat tam, kjer ni solz in ne trpljenja, na kraju večnega miru in blaženstva.

Spavaj mirno — snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

JOHN ERBEŽNIK, soprogo

JOHN, sin

ANNA, poročena Zerovnik

ESTELLE, poročena Prodan

ELIZABETH, poročena Dillon, hčere

Ferdinand, Paul in Gregory, vnuki; Joseph Petrich, brat;

Mrs. Frances Shenk, sestra; v stari domovini zapušča

sestri Marijo švara in Rozalija Klajnšek.

Cleveland, Ohio, dne 2. decembra, 1947.

V blag spomin

OB ŠESTI OBLETNICI

kar je umrl naš nikdar pozabljeni soprog, oče in brat

LOUIS ZDESAR

Svoje mile oči je zatisnil dne 30. novembra 1941 leta

Sest dolgih let že počivaš v grobu hladnem, a duh Tvoj je vedno med nami!

Tolaj nas zavest, da enkrat se zopet združimo nad zvezdami za vekomaj!

ZALUJOČI OSTALI:

Rozi, soproga

Louis, sin

Rose, hčerka

Andrej Zdesar, brat

Cleveland, O., dne 2. dec. 1947.